

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

WARUNKI PRENUMERATY:

ROZCENIE: w Brazylii 10\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej i do Europy 2 dolary. Numer pojedynczy 300 rejsów. **WARUNKI OGŁOSZEN:** Drobne ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000. Większe ogłoszenia po 600 rejsów. (urzędowe 1\$000 za 1 cm. jednolam. W tekście 100 proc. drożej. Roczne ogł. 50 proc. zniżki Ogłosz. tylko za gotówkę.

Adres listów i przesyłek pieniężnych: [„Vale Postal” i „Carta c/m Valor”]
Gazeta Polska Curytyba, Parana, Caixa Postal B.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
m. eśel się przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6.
[blisko Uniwersytetu Parańskiego]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy Sklarski

N. 37

Xurytyba, Sroda dnia 14 Września 1927

Rok XXXVI

E. Pan Minister Pełnomocny i Poseł Nadzwyczajny Rzeczypospolitej Polskiej przy Rządzie Brazylijskim, Dr. Tadeusz Stanisław Grabowski, mając, z powodu licznych zajęć związanych z Jego wysokim stanowiskiem, odwiedzić na razie naszych kolonji, skorzystał z pobytu w Rio de Janeiro Pana Konsula Zbigniewa Miszke i powierzył Mu do opublikowania następującą odezwę i pozdrowienie

DO WYCHODZTWA POLSKIEGO W BRAZYLII.

Kochani Rodacy!

Po spełnieniu wobec Wysokiego Rządu Stanów Zjednoczonych Brazylii, przedstawicielstw federalnych i reprezentacji państw zagranicznych wstępnych formalności i dyplomatycznych, do których mnie zobowiązała zaszczytna misja, powierzona mi przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polki, — zwracam się do Was, kochani Rodacy, wychodzący z ziemi polskiej, rozrzucony po rozległych przestrzeniach ziemi brazylijskiej. Zwracam się do Was w imieniu i w imieniu Rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, jej głowie i najwyższej reprezentacji, Pana Prezydenta, Ignacego Mościckiego.

Od pierwszych przywozów Waszych, bratnie rodaków pozdrowienia. Ileż matek i ojców, ileż straci i braci, ileż krewnych i przyjaciół wspomina Was najczulej, wśród tęsknoty i lez serdecznych, troskami o losy Wasze na obczyźnie, śląc ku Wasz życzzenia szczęścia, dobrobytu, radości życia. Pamiętajcie o Was wszyscy, jako o synach i córkach najlepszych, w chwilach ciężkich dla narodu polskiego szli w świat daleki, w pracę, wytrwałością i odwagą nowe zdobywać ziemię, żyć na wolności, własnymi siłami stwarzać nowe podstawy bytu, zawsze z myślą i troską o wyzwolenie ojczyzny kraju.

Od Rządu Polskiego przywozów Was wyrazi uznania za pionierski trud Wasz i pracę, przynoszącą zaszczyt imieniu polskiemu wśród obcych: przywozów Wasz słów zachęty do wytrwania w Waszym dziele i jedności, która „tworzy cuda” i najpewniejszą jest ostoją Waszych praw i interesów. Przywozów Wasz zapewnienie głębszej troski, z jaką Rząd Rzeczypospolitej śledzi Wasze losy, zabiegając o poprawę warunków Waszego bytu, umiejętnie dąży do opanowania w najkorzystniejszy dla społeczeństwa naszego system sprawę wychodztwa i osadnictwa polskiego w Brazylii.

Słowem — Polska pamięta o Was, kochani Rodacy, i patrzy na Was, jako na czynnik wiecznie żywej i twórczej siły Narodu Polskiego, przejawiającej się w charakterności i odwadze, z jaką zmagać musieliście się z nowymi a ciężnymi warunkami bytu, — w umiejętności doskonałego zagospodarowania się na nowych Waszych ziemiach, w stałym postępie rozwojowym Waszych zasobów materialnych i wartości duchowych. W dorobku Waszej gospodarki wewnętrznej, w podniesieniu poziomu Waszej oświaty i świadomości społecznej, w wierności Waszej dla prawdy Chrystusowej i ideału narodowego, w poczuciu szlachetnej konieczności zgody i braterstwa, w zrozumieniu należytem obowiązków obywatelskich wobec

Wtorej Waszej Ojczyzny i jej władz — widzi dziś Polska najpoważniejsze zadania na przyszłość, rękomię z jednej strony rozkwitu dobrobytu i znaczenia żywiołu polskiego w Brazylii, z drugiej — ściślej łączności duchowej, jaka winna łączyć wychodztwo polskie z jego ziemią macierzystą

Wobec dotychczasowych doświadczeń, poczynionych na terenie Brazylii, a wobec nieuregulowanych jeszcze niestety po wojnie stosunków gospodarczych w całej Europie, a więc po części i w Polsce, Rząd Rzeczypospolitej, korzystając z nader życzliwego stanowiska Rządu tutejszego wobec zagadnienia imigracji po zawarciu konwencji emigracyjnej z Rządem Stanu S. Paulo, zdecydował się zezwolić na dalsze wychodztwo chętnych z Polski do Brazylii.

Poza dążeniem jednak zasadniczym do ujęcia w formy stałe, ściśle określone i należycie zabezpieczone sprawy polskiego wychodztwa, Rząd Rzeczypospolitej liczy poważnie i na Waszą pomoc, Rodacy i obywatele Brazylii. Wasze doświadczenie i dobre rady, Wasza życzliwa pomoc i opieka nad nowymi emigrantami, w pierwszym zwłaszcza okresie ich pobytu na obcej ziemi, Wasza braterska serdeczność w odniesieniu się do nowych przybyszów ułatwi w wysokim stopniu zadanie Towarzystwa Emigracyjnego, złagodzi dole tych, co zmuszeni byli opuścić ziemię ojczystą, dopomoże braciom Waszym wydobyc z siebie potrzebny zapas energii do zmagania się z losem. Do tej pomocy, moralnej i zgodnej współpracy wzywam Was gorąco, Rodacy, w imię zasady solidarności i ambicji narodowej.

Poza sprawą emigracji, na tutejszym gruncie najżywotniejszą, liczę, kochani Rodacy, na Waszą najżyczliwszą pomoc we wszystkich poczynaniach Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej, mających na celu obronę czci i praw Narodu Polskiego, tak często jeszcze w opinii obcych przez licznych wrogów naszych krzywdzonego. Pragnąłbym bardzo, byście sobie wszyscy uświadomili w całej pełni, iż wszyscy razem, i każdy z osobna, jak jesteście, postępowaniem swoim dodatkiem czy ujemnym przyczyniacie się pośrednio do wzmocnienia lub osłabienia powagi Rzeczypospolitej Polskiej, do skutecznego, czynami popartej, obrony jej czci i dobrego imienia, względnie do jego poniżenia. Świadomi tego, że oczy świata zwróciły się na Was, bratnie, anżeli w samej Polsce, że krytyka obca surowsza jest, niż w kraju, wskutek współzawodnictwa gospodarczego i zawiści narodowych, — spodziewam się, że pójdziecie ręką w rękę z Przedstawicielstwem Rzeczypospolitej — jak świadczą chlubnie dotychczasowe dzieje wychodztwa polskiego w Brazylii — z całą powagą i lojal-

nością pogodzić potraficie swą godność narodową z obowiązkami dobrych, wiernych i użytecznych dla Państwa obywateli, czy w gościnie będących mieszkańców Brazylii.

Co do mnie, mogę Was zapewnić, że doła i niedoła kolonji polskiej będzie mi zawsze najbliższą pamięcią i sercu. Uważając opiekę moralną za jedno z najważniejszych i najpoważniejszych zadań tutejszego Poselstwa, rozważać będę zawsze najchętniej wszelkie Wasze życzenia i troski, przedstawione Poselstwu w właściwy sposób i na właściwej drodze, zmierzające nie ku wzajemnemu jątrzeniu i podrywaniu zaufania, nie ku celom osobistym, czy partyjnym, lecz mające na oku zadania ogólnonarodowe i ogólnospołeczne zasadę zgody i jedności, hasło uczciwej współpracy i rozumnego postępu. Harmonijne i celowe działanie Wasze, jako kolonji polskiej, winno odpowiadać harmonijnej i celowej współpracy urzędów Rzeczypospolitej Polskiej, postawionych na straży interesów polskich w tym kraju.

Wielką wagę przywiązuję, kochani Rodacy, do osobistego z Wami zetknięcia się. Poznanie z bliska Waszego życia, warunków Waszej pracy, trosk Waszych i radości, da mi najwierniejszy obraz tego, o czym w kraju najsprzeczniejsze krążą wieści.

Pragnę uczynić to jaknajrychlej, licząc się muszę jednak z obowiązkami mymi na miejscu, oraz dostosować program mej podróży po kolonjach do innych zadań, stojących przedemną.

Przedewszystkiem najaktualniejsze w tej chwili sprawy wprowadzenia w życie konwencji S. Paulowskiej wzywają mnie do odwiedzenia Stanu S. Paulo i tamtejszej polskiej kolonji. Następnie, o ile nie ważniejszego nie stanie na przeszkodzie, uważam za swój moralny obowiązek odwiedzić dzielnicą naszą kolonję w Rio Grande do Sul, dotychczas najrzadziej odwiedzaną i z tego powodu mającą pewne podstawy do skarżenia się na zaniedbanie, czy zapomnienie.

W dalszym ciągu kolej przyjdzie na serce naszego wychodztwa w Brazylii, Parane z wielotysięczną rzeszą rolnego ludu. Rozległym przestrzeniom naszego tam osadnictwa poświęcić pragnę dłuższą podróż w celu dotarcia, w miarę możliwości, do najdalszych osiedli.

Po Paranie odwiedzę kolonje w Sta. Catharinie, Espirito Santo, Matto Grosso, a radbym sięgnąć: na północ — do Minas Geraes i innych drobniejszych osiedli polskich.

Zanim zdążę, kochani Rodacy, dotrzeć do Was wszystkich i zaglądnąć do Waszych chat i dworców, zagrod i pracowni, zanim zdążę uściśnić Wam spracowane dłonie, a kochaną dziatwę Waszą posłuchać, jak w szkółkach uczy się Bożego Słowa i młodociane swe dusze karmi zdobywcami geniuszu ludzkiego i tworami myśli polskiej śię Wam, kochani Bracia, serdeczne pozdrowienia, kończąc gorącym życzeniem „Szczęść Boże Wam w pracy dla dobra Waszego i przyszłych pokoleń, na chwałę imienia polskiego, dla rozkwitu i pomyślności Brazylii”.

Rio de Janeiro, dnia 24 sierpnia 1927 roku.

Dr. St. Grabowski
Poseł Rzeczypospolitej Polskiej.

Kolonja Eurydes Cunha

Jedyna polska kolonja posiadająca wszystkie zalety. Bliższość rynków zbytu, dobre ziemie i zdrowy klimat, powinna zainteresować każdego kto poszukuje ziemi

Po informacje pisać do **Pedro Nowacki**

Caixa postal 204 - Curytyba. — Osobiście zgłaszać się codziennie przy ulicy 1 de Março N. 24, róg Marechal Deodoro (na przeciwnym rogu Banku Polotense) lub Graciosa 90. — Tramwajem Bacachery

Dr. Palumbo

Były zastępca inspektora Zdrowia w portach, Narodowego Departamentu Zdrowia w Rio de Janeiro.

KLINIKA MEDYCZNA
Wyjeżdża na zawołanie do chorych nietylko w mieście ale na kolonję tak w dzień jak i w nocy. Posiuguje się własnym autem, Konsultorium: Rua Saldanha Marinho N. 1 (obok katedry)

Kolonja Eurydes Cunha

Nie mogąc odpowiedzieć na wszystkie listy z zapytaniami o ziemi i jej warunkach na naszej kolonji, dlatego, że bardzo wiele listów otrzymujemy z niedokładnym adresem lub też bez tego nawet, postanawiamy ogłosić w pismach objaśnienia dla tych którzy chcieliby nabyć korzystnie kolonję.

Ziemię są pierwszej jakości, bezkamieniste w części pokryte lasem pinjorowym, herwa niewyrobiona „em ser”, cedrami, perobami, angicami, cabrouva (louro) i innymi cennymi drzewami, jak również w części kapoarami tak zwanymi „de matte branco”, które powstały przez wycinanie lasu i uprawę kukurydzy przez poprzednich mieszkanców. Klimat jest doskonały, podobny do Ponta Grosskiego, bez mgieł, które są plagą dla zbóż i winnic w okolicach Curytyby. Przymrozki, z powodu klimatu wolnego od mgieł, nie są silne a wysokość położenia naszej kolonji nad poziom morza wynosi od 800 do 1000 metrów. Rozdział wód jest doskonały i ziemię w ten sposób podzielne, że każdy dział posiada dobrą wodę bieżącą, a liczne wodospady, z których jeden posiada siłę 600 koni, pozwalają nietylko na zakładanie młynów, młynków do manjoki i korzystania z taniej siły w gospodarstwie, ale nawet na założenie tartaków i innych większych przemysłów. Rzeczka Rio do Peixe posiada diamenty i już wydobyto znaczną ilość tych drogiej kamieni.

Nasza kolonja połączona jest ze stacją Cachoeirinha i z miastem Jaguarahywa doskonałą drogą automobilową.

Cachoeirinha, stacja przy linii kolejowej, Ramal de Paranapanema, w ostatnich czasach ogromnie się rozwinęła i zanosi się na przyszwoite miasteczko, a w odległości ośmiu kilometrów jest duża fabryka papieru wyrabianego z drzewa Pinjorowego. Fabryka należy do kompanji amerykańskiej. Na północ od Cachoeirinha w odległości 40 kilometrów i na tej samej linii kolejowej zaczynają się rozstawione planiacje kawy północy parańskiej. Zbiór w roku obecnym jest obliczonym, według danych urzędowych na 800 tysięcy worków i da Paranie mniej więcej 120 milionów milrejsów w złocie. Zatem kolonja nasza o klimacie doskonałym dla różnych roślin uprawianych przez naszyh kolonistów jak: pszenica, kartofle, kukurydza, fasola i grochy, lucerna, betaty, żyta i innych, ma wszelkie dane być pierwsza, dostarczająca swe produkty dla stolicy, bogatej w kawę, która jak wiadomo nie trudni się uprawą innych roślin, bo tam gdzie udają się kawa inne rośliny nieopłacają się plantatorom.

Kolonja Eurydes Cunha

W mieście Jaguarahywie jest bardzo duża rzeźnia i mroźnia, fabryka ta została w ostatnich czasach rozszerzona i obecnie zabija od 600 do 700 wieprzków dziennie, z których ogromna część pochodzi z całej linii kolejowej, przy której leży i nasza kolonja, a część z byłego Contestado (Santa Cathariny) i Rio Grande do Sul. Wieprzki dostarczane są w specjalnych pociągach.

Wskazując na powyższe podkreślamy korzyści jakie oferuje nabywcom nasza kolonja, która również położona bardziej na północ a więc bliżej São Paulo, będzie mogła zawsze uzyskać za swój produkt znacznie drożej niż w innych miejscowościach tak Parany jak i Santa Cathariny, a szczególnie Rio Grande do Sul. Fracht kolejowy zabiera lwią część pracy kolonisty. Dla przykładu podajemy, że frakt z naszej stacji do São Paulo i stacji n. p. Marcellino Ramos jest tańszy o całe 2\$500 (dwa i pół milrejsa) na worku 60 kilowym kukurydzy. Dla kolonisty z Rio Grande jest to zarobek na czysto, tylko różnica.

Zyczymy sobie odwiedzin naszej kolonji przez prawdziwych rolników, to jest tych, którzy tylko i jedynie zechcą się zająć uprawą ziemi, bo pomimo, że nasze ziemie posiadają i bogactwa naturalne do eksploatacji, jak drzewo, herwa i diamenty, to uważamy, że te powinny służyć jako zajęcie dodatkowe, a nie wyłączne i że rozwój dobrobytu powinien ugruntować się na wytwarzaniu produktów rolnych, hodowli i wypasie świń i t. p. a nigdy na przemysle takim jak wyrób drzewa, i herwy, które podlegają bardzo często kryzysom.

Nasze przedsiębiorstwo w tym roku rozdzieliło doborowe nasiona pszenicy, żyta, kukurydzy, tytoniu, kartofli, grochów, nasion warzywnych i t. p. Pomiedzy ostatnimi nabywcami możemy z przyjemnością zaznaczyć niektórych z Rio Grande do Sul z Erechim i Guarany, jak również p. Dr. Benedykta Bucewicza, lekarza, który przeniósł się w styczniu, przysyłając nam, do Cachoeirinha.

Jeżeli naprawdę jesteście zainteresowani zmienić wasze warunki, powinniście dobrze się namyśleć nad tym co piszemy, odwiedzić nas w celu zarezerwowania sobie odpowiedniego działu na naszej kolonji, bo w ten tylko sposób zapewnicie sobie i waszej rodzinie świetną przyszłość.

Pociągi bezpośrednio idą z całej Parany we wtorki i piątki i dlatego należy w te dni wyjeżdżać, unikając przeto wydatków z hotelami. Dobrze jest wywieźć się na waszych stacjach o rozkładzie jazdy, aby móz w dniu wyżej wymienionym, wieczorem przyjechać do naszej stacji Cachoeirinha.

W celu zasięgnięcia informacji pisemnych lub ustnych, należy się zwracać do następujących:

Curytyba, Parana, Graciosa 90, Caixa postal, Pedro Nowacki, albo Dorizon, Parana, Miguel J. Babirecki, — albo: Boa Vista do Erechim, Floresta, Rio Grande do Sul, Vasco Skowroński, — albo też do Impreza de Expansao Colonja J. O. Esteves, Cachoeirinha, Ramal Paranapanema, Est. Parana. Listy pisać po polsku.

tybie
tem
ygrwad
atralna
Grzymali
HKoszo-
Morozo
te urząda
olskim, M.
municy
Kongre-
następc
deralny w
ojowym w
nia 1923
wojem po-
em stanu
dstawidło
ograndzo-
li pod bro-
powiązanie
ty i szkoc-
hem polki
paragraf
ncas" nie
dyż obla-
tylko pod-
się, że
wani, wie-
nie rząd
ali swych
niektóra
odania ju-
ierowane
Reparacyj-
nej,
e termin
dstawidło
Komisja
nu i nigo-
temi spr
cja spow
i zawikła
wplynie
ekonomie
Su,
politycz-
alne i sp
niem wiad
warunkie
at rząd
prac wsp
już czta
spowid
ania, i sh
sprawy ty
e taki sta
przez cz
odowany
ze nie pr
nawet ta
m czasu, m
dnie szko
res Hodon
zbadań
ych klas
uje, zwro
Prezycie
Kongres
zarządzo
ch odcz
opieki Pr
vanych r
ych w Ka
u przed
Hodow
i Republi
ederalne
wiadom
szych kr
cz Kongr
adz kom-
dentów
Sarmac
Statutu,
ne Zebra
odgądnie
o godz. 14
kulu.
Za Zarzą
yjne
u góry
) położo
nieściu w
tatem elek
eknym wid
wycznaj ni
Geuss, P

Ważnym rodzicom do wiadomości
Ważnym rodzicom do wiadomości
Ważnym rodzicom do wiadomości

Lobrigueira „Minancora“
Lobrigueira „Minancora“
Lobrigueira „Minancora“

Z życia kolonii polskiej w Brazylii.
Z życia kolonii polskiej w Brazylii.
Z życia kolonii polskiej w Brazylii.

FELICIANOWO, 16-8-1927
(Rio Grande do Sul).
Po uroczystej nowennie, w której lud był przygotowany do utworzenia Bra. twa M. B. Wspomożenia Wiernych, w sam dzień Wniebowzięcia M. B. mieliśmy obchód „Cudu nad Wisłą“.
Po nabożeństwie, jak zwykle, były chorągwie obok kościoła i muzyka zagrała mazura.
Po odśpiewaniu hymnów, X. K. Zajkowski miał mowę o wielkim pocie polskim Juliuszu Słowackim. Było to na zadosyć uczynienie życzeniu Konsulatu, który raczył nam przysłać odczyt gotowy.
Następnie X. Proboszcz przeczytał piękny list od J. W. Pana Pośta Tadeusza Grabowskiego który raczył odpowiedzieć na nasze powitanie posłane mu na jego przyjazd do Brazylii.

Ważnym rodzicom do wiadomości
Ważnym rodzicom do wiadomości
Ważnym rodzicom do wiadomości

WYDZIAŁ KONSULARNY
WYDZIAŁ KONSULARNY
WYDZIAŁ KONSULARNY

Zawiadomienie
Zawiadomienie
Zawiadomienie

Tedeschin & Irmaes
Tedeschin & Irmaes
Tedeschin & Irmaes

Aby się nie zestarzeć
Aby się nie zestarzeć
Aby się nie zestarzeć

PIOTR MIKRUT
PIOTR MIKRUT
PIOTR MIKRUT

List poleceń dla wszystkich
List poleceń dla wszystkich
List poleceń dla wszystkich

Jest do sprzedania
Jest do sprzedania
Jest do sprzedania

Stużące
Stużące
Stużące

Niepożyteczne komplikacje
Niepożyteczne komplikacje
Niepożyteczne komplikacje

Pyohorea?
Pyohorea?
Pyohorea?

Dom obuwia
Dom obuwia
Dom obuwia

Cafiaspirina
Cafiaspirina
Cafiaspirina

Jest najlepszym lekarstwem przeciwko bólom głowy, zębów i uszu

W razie gdyby ci kto ofiarował podrobione wyroby, nie bierz ich, tylko idź do innej aptek i proś o wyroby **gwarantowane z marką**

Krzyż Bayer

zaznaczoną na każdej pigulce, czy to w tubce, czy w kopercie, czy na pastylce.

ADWOKACI
ADWOKACI
ADWOKACI

IIAFY.
IIAFY.
IIAFY.

DR. CARLOS HELLER
DR. CARLOS HELLER
DR. CARLOS HELLER

Dmink Kurocki
Dmink Kurocki
Dmink Kurocki

ELIKSIR „NOGUEIRA“
ELIKSIR „NOGUEIRA“
ELIKSIR „NOGUEIRA“

Wielce polecany środek leczący krew.

Ziemia na loty!
Ziemia na loty!
Ziemia na loty!

Właściciele: Bracia Paciornik
Kurytyba - Praça Coronel Eneas N. 6

Korzysne ceny
Korzysne ceny
Korzysne ceny

Wygodne krótkoterminowe raty
Wygodne krótkoterminowe raty
Wygodne krótkoterminowe raty

1. Teren Hugo Lange, 30 minut od Uniwersytetu przy linii kolejowej, Kurytyba - Rio Branco, 12 minut do tramwaju Juveve, ta okolica zapowiada się na przyszłość bardzo dobrze. Dotychczas sprzedano 150 lotów. Cena 2\$500 za metr kwadratowy.
2. Teren w Bacachery, za stawem kąpielowym na prawo. Cena 1\$200 za metr kwadratowy przy kupnie kilka lotów.
3. Teren Schimmelpfenig, Alto do Bigorilho, wspaniałe położenie.

Blizszych informacji na podstawie planów udziela powyższa firma

Gospodarzu!
Gospodarzu!
Gospodarzu!

Jeżeli potrzebujesz **JAKIEJKOLWIEK MASZYNY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA AL-BO CZĘŚCI SKŁADOWYCH** prosimy Cię odwiedzić nas.

Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz

NASZA „SECCAO AGRICOLA“ ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI I JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.

Casa Hackradt
CURITYBA -- Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

Wielki skład harmonij
Wielki skład harmonij
Wielki skład harmonij

Przejmowana Fabryka
Komandora Mariano Dallape e Filho Stradella (Włochy)

Jedyne następstwo (Filija) na Brazylię - w Sao Joao da Boa Vista (Est. Sao Paulo)

Najwięcej znane w świecie. Odznaczone złotymi medalami na wszystkich wystawach. Uznane za najlepsze we wszystkich krajach. Do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakościach, od do 240 basów, na 2 tony półtony, chrona styczne i pianowe. Metody ułatwiają naukę.

GWABANCJE. Z wszystkie odemnie pocho izące harmonje daje 15-letnią gwarancję za w yjątkiem uszkodzen swoow zdowanych wyładkim lub nieuwaga.

Katalogow ilustrowa ych udzie bezpłatniea wycieczny reprezentant na Brazylię

JOAO MARIANO DALLAPE
Linha Mogiana - Est. de S. Paulo - Sao Joao da Boa Vista

Kolonizacja Alberto Schmitt!

Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (nie ma ani moskitów ani febrę). Bardzo dobra ziemia dla uprawy alfalfa, tabaki, miji, faroli, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelnictwa. Absolutnie pewne tytuły własności każdy kupujący otrzyma zaraz po spaceniu "escrituras publicas". Dalesze informacje udziela: Jose Petri Director gerente Estação Perdizes - Santa Catharina.

Jacek Dremlewicz

Lekarz-Dentysta. Łęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędną Ceny przystępne. ul. Rischuelo n. 8. w Kurytybie

Franciszek Rybacki

Polski warsztat krawiecki w Kurytybie ul. Dezenbarg Kotta 83 Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich Krój najlepszy Swoj do swego!

Cudowna maść

"Springera" Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach. Sprzedaż hurtowna i detaliczna **Minerva Drogiaria i apteka**

Dr. Alipio de Campos

Lekarz i Chirurg Dentysta Kurytyba Pracę Cel. Eneas N. 7 I Godziny przyjęć: od 2 do 5 po południu

Koralewski z Inowrocławia

ul. Lucjana 2 poszukuje swego szwagra krawca, Karola Sierockiego, który wyjechał do Brazylii 5 maja 1926 roku a przebywszy pewien czas w Rio de Janeiro przy ul. Benedicto Hypolito 78, udał się na nieznaną adres. Miał zamiar wyjechać do M. Mallat w Paranaite Odwiedził p. Karola Eble, przy ul. Martins Alberto (Radomeński). Uprasza się o wiadomość

A Vencedora

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku tańszych i droższych owiniętych w papier („ballas“), malinowy, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych bananowych i mlecznych. Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. Uprasza Sz. Rodaków o łaskawie przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. **Franciszek Luchowski** Kurytyba - Rua Cabral Nr. 53 - Parana

Dobrze proszku do pieczenia "TELL" jest stale udowodniany

DOBRY SKUTEK

Zamożny fazender p. João Barreto Gonçalves, mieszkający w municypjum D. Pedroto powiada: Po użyciu korzystnym Peitorau de Angica Potense, sporządzonego według formuły p. Dra Dominga da Silva Pinto przez drogerję p. Dra Eiwarda Candido Siqueira w Pelotas, na należących do niej rodzinie osobach, podczas ich zasłabnięć na zakatarzenie, kaszel, bronchit i t.p. wydał na dowód prawdy niżejze świadectwo. Potwierdzam to świadectwo. Dr. E. L. Ferreira de Araujo (Firma legalizowana)

Pozwolenie Nr. 511 z 26-3-1906

Główny skład: DROGA IA SEQUEIRA - Pelotas

Do nabycia w następujących drogeriach: W Kurytybie: Drogerje: Siegel Etzel, Minerva, Andre de Barros etc. w Fio. Ianopolis: Hospo Irmão, Raulino Horn, Rodolpho Pinto da Luz, Jose Christovam da Oliveira - w Joinville: Henrique Jordan, etc. w Parana: Alberto Veiga, Cia etc.

BÓL W PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBÓW NEURALGJA Cięcie brzuszne UDERZENIA BÓL USZÓW SWIEŻE RANY

BALSAM Santa Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach

D KOLONJI POLSKIEJ

Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. - Przesyłkę pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro - Róg 1 de Março - Curytyba Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank francusko-Włoski, podejmuje się dostarczać kucom informacji, otwiera kredyty zwykłe za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących.

Bank Francusko Włoski załatwia sprawę pewnym i szybkim sposobem, załatwia kupną i sprzedaż, przechowuje i zarządza papierami wartościowymi, przyjmując pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

„A Propagandista“ - 1959

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA. KURYTYBA - ULICA 15 DE NOVEMBRO 93 Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemann

Fermente TELL Najlepszy środek do robienia ciast i pieczywa różnego rodzaju. Recepty za darmo. Karopel, Baby TELL Powny i zagwarantowany środek na siły kaszlu, przeziębienie, influenzy, grype, koklusz i t. p. Vermicida TELL Największy wróg wszystkich robaków w wnętrznościach dzieci i dorosłych. Farby TELL są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach.

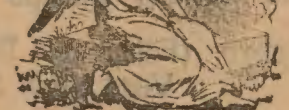
REUMATOLIN Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i w ogóle wszystkie bóle w kościach i w mięsnych częściach ciała czyli muszkułach.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne Mówi się po polsku

CASA HELVETIA

Fabryka posadzek i płyt kamiennych JAKOBA THOMMENA

Pracownia i skład przy ul. Visconde de Guarapua, 47 Kurytyba - Parana - Brazylja

Pierwszorządca pracowni ozdób budowlanych (ornamentos para a construção). Wyroby artystyczne z marmuru sztucznego, granitu, mazaiki etc. etc. POMNIKI I OZDOBY DLA GROBÓW

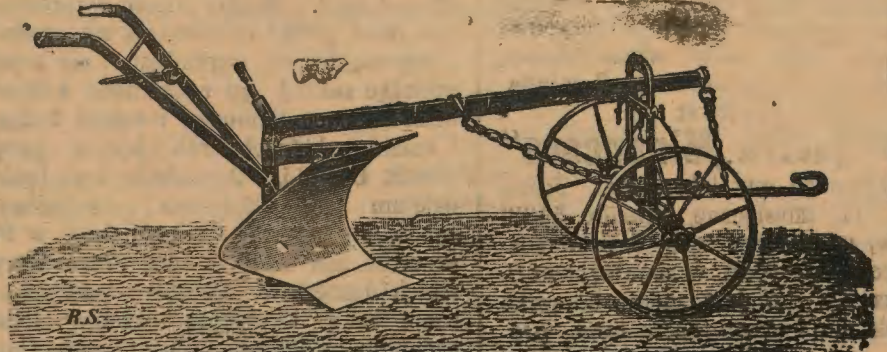
Korzystna sprzedaż ziemi!

NAJLEPSZY SPOSOB ULOKOWANIA KAPITAŁU

Mamy do sprzedania m.w. 6 kilometrów kwadratowych czyli 200 morgów najlepszej ziemi do sadzenia, las i fachimol, nadająca się do rolnictwa i hodowli bydła. Zdrowy, absolutnie wolny od f bry klat Ziemia ta położona jest

w Municypjum Reserva. Ponta Grossa, Parana. Blizszych wiadomości udziela:

Kander & Deschner, Blumenau (Sta. Cal)

Na nadchodzący czas sadzenia!

Otrzymałmy zaowu kompletny sortyment z anych **Plugow stalowych** Systemu „Stek“ oraz innych narzędzi rolniczych, które sprzedajemy po salżonych cenach **Jose Hauer Junior & Cia.** Curityba - Rua 15 de Novembro N. 44

MAGENS, RELEVOS E GRUPOS RELIGIOSOS, etc.

EXECUÇÃO EM CARTÃO ROMANO, GESSO, PEDRA, CIMENTO E MADEIRA **ROEHE & ALLGAYER** Porto Alegre (Rio Grande do Sul) Rua São Antonio N. 7.6

Prosimy zwrócić na to uwagę! List nadesłany! Na głównem zebraniu zarządu kościelnego i szkolnego zwołanem przez W. Księżza proboszcza nowej naszej parafji odbytem celem zakupienia figur Chrystusa świętych aniołów, drogi krzyżowej (rzeźby wypukłe) żłóbka, kousoli i rzeźb wysokich z obrazami biblijnymi do wypełnienia i ozdoboienia przy ołtarzu, uchwalono jednogłośnie powierzyć wykonanie wyżej wymienionych robót Szan. Panom jako fachowcom znanym w szerokiej kołach Brazylii i zasługującym na pierwszeństwo przy tego rodzaju zamówieniach.

Przewodniczący Ksiądz proboszcz uzasadnił to postanowienie tem, że firma ta: 1) wyabia swe fabrykaty z najlepszych materiałów krajowych, które tutaj, szan. stosunkom odpowiadają, 2) że wszystkie figury, t-k pod względem rzeźbiarskim jak np. porcja i pozycja z bogatym ułożeniem fałdów, jakoteż pod względem polichromii i użycia gustownych kolorów, dobrego połączenia i ornamentacji znacząco za rzeczywiście artystyczne, 3) że ceny korzystniejsze są od innych fabryk i opakowanie (jak doświadczanie uczyło) bardzo dobre. I. S. Powołując się na wyżej wymieniony sąd, polecamy się Wiel. Duchowienstwu i innym interesantom, aby w razie potrzeby zażądali wpiert u nas kosztorysów i porady

Apteka „Esphinge”

J. M. DE MILASCH KURYTYBA, UL. COM. DE P. ARAUJO N. 7 Zapelnie odnowiona, us nowo bogato zaopatrzona i na zaufanie zasługująca. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i prędko. Rzetelne ceny!

Prawdziwe utrapienie

dla dzieci i dorosłych stanowią w ciepłych krajach tworzące się w wnętrznościach ludzkich różnego rodzaju robaki i wywołwane przez nie choroby. Jako maleńkie, jedynie za pomocą mikroskopu widzialne stworzenia mieszczą się pasyżyty w kielzkach przewodu pokarmowego w małych lub większych ilościach i żywią się sokami, których człowiek do życia potrzebuje. Przeto robaki te nazwać można rzeczywiście gnąbcielami organizmu ludzkiego. Jeżeli bowiem tych właśnie cennych soków ciała brakuje człowiek upada przedwcześnie na ślacz, rozpada się nieomal, zdolności umysłowe zanika, nado zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólna zniechęcenie, słabosc i t. d. Cudo ludzkie, zwłaszcza u dzieci, jest wtedy bardzo skłonne do suchot i innych ciężkich chorób nieuleczalnych.

Wiedza już od dawna zastaje się usunięciem tych szkodników z kielzki człowieka, lecz dopiero w ostatnich czasach udało się wynaleźć nieomylny środek w tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka

(Pozwolenie nr. 913-6 6.1919)

Stwierdzono statystycznie, że w ciepłych krajach na 100 lud i 95 cierpi na te robaki. Niech więc każdy używa tego środka chętnie tylko dla zabezpieczenia Rodzice niech bronią życie swoich dzieci. Będą one zdrowe, silne i dobrze rozwijać się będą. Dorosli również czuć się będą zdrowymi i zadowolonymi.

Do nabycia we wszystkich aptekach

i w Laboratorjum „Milka“ Pharmacia „Esphinge“ Kurytyba - Rua Commendador Araujo N. 7 Nie przyjmować nigdy podrzeczonych środków lekarskich. Jedynie „Vermipurgol“ jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu, zalecanego często jako „także dobry“.

Cervejaria Cruzeiro

Najlepszy browar w Kurytybie poleca tu i na prowincji piwo własnego wyrobu po najprzystępniejszych cenach marki „Cruzeiro“, „Pilsen“, „Pomba“, „Escurinha“ i inne. Kupuje dla własnej słodowni jęczmień w rozmaitej ilości i płaci najlepsze ceny. **KURYTYBA - CAIXA POSTAL 108**

ESCOLA PRÁTICA DE COMMERCIO

Praktyczna Szk. Hand. Kurytyba ul. D. Marcy N. 108 Filja: Rio de Janeiro - rua S. Jose 108 Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, abowien posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej handlowej i przydsiębostw berwy matie. Kompletny kurs męciyczny. Nie wycaga się eg-am nri wstępne. Wpisy mogą być uskutecznione każdego czasu. Uczy się także grańia na maszynie

— Ależ ja nie takiego powie...
— zawiola Helena w rozpaczy...

— Jeżeli pani nie może mi nic o tem...
— I znowu zanotował kreda dziesięć rubli.

— Bardzo dobrze, pantusiu! To zawsze...
— Przepraszam panią, a jak długo kaprał...

— Jest od niedawna. Jest to żołnierz świe...
— I już jest kapralem?

— Tak, mianowany go kapralem za...
— Ach, uratował damę, która się to...

— Helena chciała w pierwszej chwili od...
— Ale przemogła chęć zobaczenia Leona...

— Potrzeba nam dwóch ludzi do p...
— A to na co? — zawiola Helena z...

— Moja droga i laskawa pantusiu, zaraz...
— Nigdy jeszcze nie słyszałam o tem!

— Ale ja słyszałam. Nie tylko słyszałam...
— Noc była ciemna i wiatr dość ostry...

— Mnostwo ludzi pijanych i rubasznych...
— Uśmieciała go w kieszeni i cichutko...

— Przez furkę, prowadzącą na ogród...
— Wyliznęła się na zewnątrz parkanem...

— Noc była ciemna i wiatr dość ostry...
— Mnostwo ludzi pijanych i rubasznych...

— Dodałże iść zamierzała?
— Długo ja nie takiego powie...

prala Leona na wyspę Ponto, co, wyznają...
— Dłatego też muszę mieć dwóch ludzi...

— A masz pan takich ludzi?
— Mam wszystko! U mnie dostanie pani...

— Mam wszystko! U mnie dostanie pani...
— Dłatego też muszę mieć dwóch ludzi...

— A gdyby paniusia nie była tem, czem...
— Ale przemogła chęć zobaczenia Leona...

— Potrzeba nam dwóch ludzi do p...
— A to na co? — zawiola Helena z...

— Moja droga i laskawa pantusiu, zaraz...
— Nigdy jeszcze nie słyszałam o tem!

— Ale ja słyszałam. Nie tylko słyszałam...
— Noc była ciemna i wiatr dość ostry...

— Mnostwo ludzi pijanych i rubasznych...
— Uśmieciała go w kieszeni i cichutko...

— Przez furkę, prowadzącą na ogród...
— Wyliznęła się na zewnątrz parkanem...

— Noc była ciemna i wiatr dość ostry...
— Mnostwo ludzi pijanych i rubasznych...

— Dodałże iść zamierzała?
— Długo ja nie takiego powie...

prosiła go o przyjęcie małego podarunku.
— Wzięła mu złoty zegarek, który sta...

— Było to prawdziwe cacko i widok tego...
— Tigra wcześniej udała się na spoczynek...

— Było to prawdziwe cacko i widok tego...
— Tigra wcześniej udała się na spoczynek...

— Był to rodzaj kostiumu myśliwskiego...
— Kostjum był wykonany prześlicznie i z...

— Kostjum był wykonany prześlicznie i z...
— Helena miała go raz jeden tylko w...

— Helena miała go raz jeden tylko w...
— Po tem wszystkim, Helena otworzyła...

— Po tem wszystkim, Helena otworzyła...
— Uśmieciała go w kieszeni i cichutko...

— Uśmieciała go w kieszeni i cichutko...
— Przez furkę, prowadzącą na ogród...

— Przez furkę, prowadzącą na ogród...
— Wyliznęła się na zewnątrz parkanem...

— Wyliznęła się na zewnątrz parkanem...
— Noc była ciemna i wiatr dość ostry...

— Noc była ciemna i wiatr dość ostry...
— Mnostwo ludzi pijanych i rubasznych...

— Mnostwo ludzi pijanych i rubasznych...
— Dodałże iść zamierzała?

Mieszkańcy Odesy byłiby niepomierne...
— Był to osławiony zaułek, w którym o...

— Był to osławiony zaułek, w którym o...
— Tylko złoczyńcy i kobiety podejrzane...

— Tylko złoczyńcy i kobiety podejrzane...
— Helena przeszła przez całą długość za...

— Helena przeszła przez całą długość za...
— Helena pozwała głosy wielkiej zgrai l...

— Helena pozwała głosy wielkiej zgrai l...
— Wiedziała, że jest to gospoda złoczyń...

— Wiedziała, że jest to gospoda złoczyń...
— Wszystkie oczy skierowały się na nią...

— Wszystkie oczy skierowały się na nią...
— Gdyż tak dobrze ubranego i elegancko...

— Gdyż tak dobrze ubranego i elegancko...
— Zebrane tam były same szumowiny, lu...

— Zebrane tam były same szumowiny, lu...
— Helena musiała gwałt sobie zadać, że...

— Helena musiała gwałt sobie zadać, że...
— Był to stary, brudno wyglądający żyd...

— Był to stary, brudno wyglądający żyd...
— Długo ja nie takiego powie...

KONRAD JOTEMSKI
W Jasyrze u atamana
Kotowskiego

(Ciąg dalszy).

Jak mówił, posiadał dyplom inżyniera...
— Ale żołnierzy sobie nie skaptował...

— Ale żołnierzy sobie nie skaptował...
— On zaś stronił i od oficerów...

— On zaś stronił i od oficerów...
— Dajeś mi kieliszek starki, prze...

— Dajeś mi kieliszek starki, prze...
— Posłała żwawo w ruch starks, kra...

la. Obiecali mu, ale w Peczajowie...
— Pyrz potarł swoją łysinkę...

— Pyrz potarł swoją łysinkę...
— Jak wam wiadomo, 5 czerwca...

— Jak wam wiadomo, 5 czerwca...
— Ale to późniejsza historia...

— Ale to późniejsza historia...
— Kto nie był w podobnej sytuacji...

— Kto nie był w podobnej sytuacji...
— Ale żem się przedostał wreszcie...

inteligentna i przystojna, która zgłosi...
— Zeuważysz, że władam francuskim...

— Zeuważysz, że władam francuskim...
— Ona przychodziła w najszerszej...

— Ona przychodziła w najszerszej...
— Rekomendował.. U nas, w Pol...

— Rekomendował.. U nas, w Pol...
— W długich gawędach — czuła...

— W długich gawędach — czuła...
— „Budiennyj” rozbił 50 pułk pod Ży...

— „Budiennyj” rozbił 50 pułk pod Ży...
— „Budiennyj” rozbił 50 pułk pod Ży...

było przejeżdżać przez te strony —
— mówiła.

— Zdarzały się dnie, kiedy brakło pro...
— Różnie zdobywa się kobiety: je...

— Różnie zdobywa się kobiety: je...
— Ty, bracie, nie zdobyłbyś ich na...

— Ty, bracie, nie zdobyłbyś ich na...
— Zoba-a-a-czymy... — prześlągnął...

— Zoba-a-a-czymy... — prześlągnął...
— Jeszcze jedno pożegnalne skinienie...

— Jeszcze jedno pożegnalne skinienie...
— Zawsześmiał, kwiatku, zawsześmiał...

— Zawsześmiał, kwiatku, zawsześmiał...
— Wszytko razem wzięte było takie

ohydne, tak beznadziejne, że chciałem...
— Powtórze kolego, że opatrzę wa...

— Powtórze kolego, że opatrzę wa...
— Pyrz skrzywił się niecierpliwie...

— Pyrz skrzywił się niecierpliwie...
— Pomyślcie: człowiek, co tapetuje...

— Pomyślcie: człowiek, co tapetuje...
— Spotkało go się spojrzenie Stacha...

— Spotkało go się spojrzenie Stacha...
— Pociąg ruszył, budynki stacyjne za...

Jedyny napój na porę zimową
Poleca się „BOCK” z Atlantyki
To Cię rozgrzeje i posili
Przyjacielu mój miły
Będiesz wesół, czerstwy, zdrowy
I żyć wiek matuzalowy

